

Posamezna številka 6 vinarjev.

„DAN“ izhaja vsak dan — tudi ob nedeljah in praznikih — ob 1. uri zjutraj; v ponedeljkih pa ob 5. uri zjutraj. — Naročnina znaša: v Ljubljani v upravnistvu mesečno K 1'20, z dostavljanjem na dom K 1'50; s pošto celoletno K 20'—, polletno K 10'—, četrtletno K 5'—, mesečno K 1'70. — Za inozemstvo celoletno K 80'—, — Naročnina se pošilja upravništvu.

Telefon številka 118.

DAN

NEODVISEN POLITIČEN DNEVNIK.

Posamezna številka 6 vinarjev.

Uredništvo in upravnistvo:
Učiteljska Tiskarna, Frančiškanska ulica št. 8.

Dopisi se pošiljajo uredništvu. Nefrankirana pisma se ne sprejemajo, rokopiši se ne vračajo. Za oglaševanje plača: peti vrsta 15 v, osmrtnice, poslana iz zahvale vrsta 80 v. Pri večkratnem oglaševanju po-
pust. — Za odgovor je priložiti znamko.

Telefon številka 118.

Vojna na Balkanu.

Mir v Tripolitaniji. — Kaj hoče Italija. — Avstrija posreduje. — Francija in Anglija. — Rusija ne podpira balkanskih Slovanov. — Turčija osamljena in omagana.

Turčija je v hudih škripih in zdi se, da ni zanj, nikjer izhoda. Edino kar jo še drži — je slabost drugih. Krščanske evropske države, ki tako rade povdajajo svoje krščanstvo in ga kažejo z raznimi ceremonijami po ulicah — ne poznajo nikakega krščanstva — kadar je na vrsti njih dobiček. V tem so si cerkve in države vedno enake — vlade in klerikalci so zato vedno v najboljših zvezah.

Turčija je v boju proti Italiji omagala: Dardanele in Carigrad je sicer rešila, ampak drugače je brez moči. Italijani sede v Tripolitaniji in na grških otokih in ni se jim treba bati da jih pride Turčija preganjati. Vse kaže, da Turčija — dasi zelo nerada — hoče za enkrat skleniti mir. Italijani ga ponujajo pod zelo ugodnimi pogoji, kakor smo pisali: 1. Turčija se zadovolji stem, da so Italijani zasedli obrežje Tripolisa in Cirenejke. Turčija formalno ne pripozna italijanske oblasti, vendar ne bo ovirala prodiranja Italije v notranjo deželo ter odpokliče svoje čete.

2. Italija prizna versko nadoblast Kalifa v vseh provincijah Libije, z vsemi zahtevami in zavezami.

3. Italija preskrbi Turčiji posojilo 500 milijonov lir, ki jih ni treba nikoli vrniti.

4. Za obresti tega posojila jamči Italiji dvanajst zasedenih grških otokov v Egejskem morju.

Ti pogoji so stavljeni zelo zvito in skrivajo v sebi dovolj vzrokov, da se ob vsakem času lahko — vojna zopet začne. Turčija bi potem dobila lepo posojilo, ki bi ga lahko porabila za vojno proti sovražnikom, ki jo obdajajo; ko pa bi se opomogla, bi lahko poskusila zopet svojo srečo v Afriki. Italija pa bi po teh pogojih dobila veliko moč v Sredozemskem morju in bi imela proste roke na vse strani.

Najbrže ti pogoji ne bodo držali, ker bosta za to skrbela nemški kancler in grof Berchtold. Pravijo, da sta se Bethmann-Hollweg in grof Berchtold sešla v Bohuslavicih najbolj zaradi — Italije. Balkanske zmešnjave so bile za nju manj važne. Avstrija vidi, da bi pri mirnih pogajanjih Italija lahko preveč dobila — zato posreduje. Slavna trozveža skuša na ta način rešiti mir, ki bi lahko nastal če bi ena iz treh držav kje dobila preveč. Ker hoče Nemčija s pomočjo Avstrije ohraniti za svojo politiko, je bilo treba pravočasno ustaviti Italijo na njeni poti.

Predlog grofa Berchtolda je imel namen rešiti notranjo turško homatijo vsaj na videz, da bi Italija turških stisk ne porabila zase in bi ne bila preveč visoka pri sklepanju miru. Zato se je bilo treba pomeniti z Nemčijo, da se odkaže Italijanom primeren del.

Toda Francija ima v Turčiji toliko denarja, da ji gre pri delitvi poštna beseda. Zato se čuje, da Francija zbira svoje ladje v Sredozemskem morju. Tudi Rusijo je dobila Francija na svojo stran — in zdi se, da postopati v vsem po dogovoru. Anglija se ogiblje vsake večje spletke; previdno manevrira in pripravlja svoje ladje. V Egiptu so se dogodile stvari, ki ne kažejo najlepše razmere. Zato bo morala Anglija napeti vse moči, da se čim prej izčisti kolobocija v Sredozemskem morju.

Rusija je torej Bolgariji odrekla vsako pomoč v vojni. Da bi se Bolgarija ne mogla geniti, je Rusija najela Rumunijo — in tudi grof Berchtold je bil zadnje čase tam — in Rumunija je izjavila, da ni za vojno. Ako bi Bolgarija sama začela vojno — jo Rumunija zadaj napade. Tudi Srbija nima pričakovati nobene pomoči. Edina pot bi torej bila skupni nastop balkanskih držav. Narodi vseh štirih držav zahtevajo vojno: v Bolgariji, Srbiji, v Grški, v Crni gori. Slišali smo o shodih v Sofiji, Belgradu, v Atenah in po drugih mestih. Bolgarija zahteva, naj se prisili Turčijo, da izpolni § 23. berlinske pogodbe, ki določuje avtonomijo Macedonije.

Bolgarska vlada je začela resno misliti na položaj. Glas naroda je resen — in namerava se sklicati t. zv. veliki kabinet, kjer so zastopane vse stranke. Srbija na tihem pripravlja čete. Na meji se vsak dan ponavljajo spopadi. Albanija še ni pomirjena — turške obljube so le začelo ustavile negotove boje. Turčija danes nima prijateljev — vendar jo še puste živeti. Ravnotako kakor si dediči včasih žele, da še živi bolni stric, dokler ni gotovo, kdo bo dobil dedščino. Nešteto krat smo slišali, da je Turčija potrebna zaradi evropskega miru, to se pravi, pobijanje slovanskih narodov, v turških provincijah se mora vršiti za to, da se — ohrani svetovni mir. Turčija nima sil, da bi uredila razmere, sama v sebi — čaka samo, da jo zopet rešijo drugi. Ako je ne bodo rešili — pride neizogibna vojna in končni razpad Turčije.

I. obrambna razstava
se otvori v nedeljo 15. sept. ob 11. uri v Jakopičevem paviljonu.

DOPISI.

Rdeč trak in naš župnik. (Iz Stožic.)
Ker ima tukajšnje gasilno društvo v mesecu septembru streljanje na dobitke v korist gasilskih balagajni, pričakovali smo tudi župnika, kdaj se tudi on udeleži streljanja. Uverjeni smo, ker ne bo nič cvenka za njegov globoki žep, se ga gotovo ne bo udeležil. Tudi med tem društvom je naredil pred par leti, kakor povsod, on preprič. Gasilci namreč so se hoteli udeležiti pogreba z vencem in rdečim gasilskim trakom. Župnik jim je to zagrozil precej, da on ne spremlja pogreba, ako nosijo omenjeni trak, kajti rdeča barva je socialnodemokratska. Konec prepira med župnikom in gasilci je bil ta, da je škof daroval neko svoto, da so si potem kupili slovenski trak. Vprašamo župnika, ali ne nosi purman tudi rdeč vrat in se ne hudeje nad rdečo barvo? Tako tudi Vi župnik, ki odhajate že eno leto iz Ježice, nosite okoli Vašega debelega trebuha rdeč pas in se hudejete nad gasilci?

Marijina devica, ki piše anonimna pisma.
Iz V ranskega. Žalostno sliko, kako naša fanatična duhovščina vzgaja mladino v svojih vsakovrstnih organizacijah, nam kaže slučaj, da je 10. t. m. Marijina devica Ivanka Kovčič že tretjič zaradi pisanja anonimnih žaljivih pisem sedela na zatožni klopi pred tukajšnje sodnijo in bila obsojena na šestdeset dni zapor, sedaj že drugič. Pač nesrečna žrtev! Kdaj bodo spregledali stariši in učili sami svoje o-

troke pošteno živeti, ne pa da jih učijo po dekliških zvezah hinavstva in obrekovanja? Toda tudi duhovniški hujškači se bodo morali enkrat zagovarjati za svoje žrtve.

Čebelarstva razstava v Celju. Vspored čebelarstva razstave, katero priredi spodnještajersko čebelarstvo ob priliki svoje desetletnice od dne 15. do 19. septembra t. l. na vrtu g. veleposestnika Sušnika na Lavi pri Celju, je sledeči: dne 15. septembra ob 9. uri dopoldne slovesna otvoritev, nato skupno ogledovanje razstave. Ob pol 1. uri v Narodnem domu skupen obed, ob 3. uri popoldne v mali dvorani občni zbor čebelarstva društva. Ob 8. uri zvečer velika veselica v veliki dvorani Narodnega doma z veseligrro »Čebelarjev god«, petjem in plesom. Dne 16. in 17. septembra poučna predavanja na razstavnem prostoru ter ogledovanje vzrohih čebelnjakov v okolici. Dne 18. septembra poset kmetijske šole v St. Jurju ob j. z. Odhod z vlakom ob pol 4. popoldne. Dne 19. septembra zaključitev razstave ob 3. popoldne, razdelitev priznanih odlikovanj in daril ter razpečevanje še ne razprodanih razstavljenih predmetov. Vstopnina za celi čas razstave znaša 1 K, za enkratni vstop za odraslo osebo 50 vin., za vojake in diake 20 vin.

DNEVNI PREGLED.

Z zlobnim namenom širijo gotovi ljudje po Ljubljani vest, da bo »Dan« s 1. oktobrom prenehal. Ker se te vesti le razširja z zlobnim namenom, da bi se »Dnev« škodovalo, ne bomo v prihodnje priznawali tem krogom, ki poleg teh, širijo še druge vesti po kotih v javnosti. Vse vesti o prenehanju »Dneva« so laž, ker se je »Dan« sedaj že tako razširil, posebno po Ljubljani in Trstu, da mu je vsled teh mest zasiguran obstoj.

Kanonik Zlogar, vikarij Supin in novomeški »Čencenberger« do mozga blamirani. Zadnje »Dolenjske novice« objavljajo naslednji izjavi: Midva Anton Zlogar in Karol Supin izrecno preklicujeta v članku »Pod svobodnim solncem«, napisanem v »Dolenjskih novicah« z dne 25. februarja 1912 št. 4, proti županu Karolu Rosmanu izrečene obdolžitve s pristavkom, da sva bila pri tem poprej v dobri veri, zanašajoča se na poročila od strani gospoda Maks Severja in drugih, katera pa ne odgovarjajo resnici. Dostavek. Z ozirom na zgornjo izjavo podpisano uredništvo preklicuje tudi izraz »kimovci« v članku »Pod svobodnim solncem«, ker ne odgovarja dejstvu. **Uredništvo »Dolenjskih Novic«.** — Dalje: Podpisani Richard Dolenc prekličem kot neosnovano vse, kar sem o gospodu K. Rosmanu, županu in poselniku v Novem mestu, žaljivega govoril, ker sem bil popolnoma napačno informiran. **Richard Dolenc, ravnatelj dež. kmetijske šole v p. Novo mesto, dne 6. septembra 1912.**

Uredništvo, ki izdaje svoje dopisnike in informatorje. Uredništva tajnost je glavni stebler časnika. Urednik ne sme izdati svojega dopisnika tudi pred sodiščem ne in mora raje utrpeti globo kazni, kakor bi izdal svojega dopisnika. Ni pa tako pri klerikalnem časopisu in pri klerikalcih. Znanja je afera »Pod svobodnim solncem«, ki je izšla v »Dolenjskih Novicah«. Dr. Pegan, ta za nas znani advokat še izza moških volitev, je prišel pred sodišče — kot zagovornik »neznanih dopisnikov« »Dolenjskih Novic«. Tedaj so bili dopis-

niki znanega članka v »Dolenjskih Novicah« res še neka skrivnost, a pozneje jih je izdalo — uredništvo klerikalnega lista samo. — Zgoraj priobčujemo izjavo, v kateri postavlja uredništvo svojega dopisnika in informatorja celo — na laž. Toliko se je zanesti pri klerikalcih za tajnost. Kadar prede »prečastitima« huda, tedaj ne poznajo krščanskega usmiljenja, ampak postavijo druge na sramotni kamen, da trpe za tisto, za kar so prevzeli odgovornost oni. Kakor hitro namreč uredništvo sprejme kak dopis v list, je dopisnik odvezan od odgovornosti. Drugače pa to prakticirajo klerikalni listi, ki prelomijo uredniško tajnost in izdajo raje svojega dopisnika sodniji, kakor sebe. To je mogoče le pri klerikalnih listih.

Žrtve klerikalnih denunciantov. Po dolgem času je orožniško povelj. za novomeški okraj vendar dobilo poveljnika rojaka Čeha, ki ni bil samo orožnik, nego tudi človek in Slovan. Pa klerikalec tudi ne. To je bilo vzrok, da so nanj pisano gledali novomeški Nemci, še bolj pa klerikalci. Oboji so kot jastrebi prežili nanj ter zasledovali v katero družbo je zahajal, katere narodne veselice je obiskoval. Dokler je bil stalen gost neke gostilne onokraj mostu, je imel še mir pred ovaduh. Ko pa se je o njemu nekoč trdilo, da je rekel, da v take gostilne, ki stoje na glasu kot pronesirane klerikalne, ne zahaja več, od tedaj so tajne ovadbe proti njemu romale v Ljubljano, kjer nad deželnim orožništvom povlečuje človek, ki je že v opetovanih slučajih se izkazal več tercijala nego orožnika. O tem vrhovnem orožniškem poveljniku pripovedujejo, da je tako v klerikalce zaljubljen, da se čuti vsega srečnega, če more kakemu svetniku, kakor je n. pr. Lampicijus, poljubiti blagoslovilno roko. Posebno pa se je klerikalcem zameril ob času prečinskih in kandijskih občinskih volitev. Takratno vpitje klerikalnih poslancev v deželni zbor radi teh volitev je merilo v prvi vrsti na tega nadporočnika, kot poveljnika orožništva v novomeškem okraju. Temu je sledilo še par ovadb v Ljubljano in od tedaj je bila zapечатena njegova usoda. Prestavili so ga v Galicijo in s 15. t. m. pride v Novo mesto novi naslednik tudi iz Galicije. Vrhovno orožniško povelništvo ima sploh čudno manijo, da pošilja v naše kraje častnike, kojim so naše razmere popolnoma neznane in ne znajo jezika našega ljudstva. Drugod so naprednjaki vendar že izpregledali, da je dandanes na Kranjskem — žali bog — res tako daleč prišlo, da ni varno zahajati v lokale, kjer imajo tudi klerikalci kot denuncijanti svoje zavetišče. V Novem mestu pa naprednjaki še vedno vzdržujejo tako polovičarstvo in se prav nič ne ozirajo na to, da vsled tega najboljši med njimi postajajo žrtve klerikalnega denunciantstva.

Hafnerjeva afera obnovljena. V soboto se prične en del obnove te afe, v kolikor se ista tiče v njo zapletenega moža, znanega pod imenom »Ubogi Urban«. Hafner je namreč po oprostitvi razsodbi pred celjskim sodiščem tožil tega Urbana kot glavno pričjo proti njemu radi razžaljenja časti in ob enem na odškodnino v znesku 8000 K. Sodišče v Kostanjevici je izreklo obsodbo nad »Urogim Urbanom«. Zagovorniku dr. Slancu pa se je posrečilo proti ti razsodbi povzročiti obnovo kazenskega postopanja, ker so se sedaj oglašile nove priče.

Droblj iz Štajerske. Učiteljsko mesto je razpisano na šestrazredni ljudski šoli z 1 paralelko v Sevnici (II. plačilni razred). Nameščenje je stalno ali začasno. Prošnje do 20. septembra. — Prostovoljna požarna

LISTEK.

M. ZEVAKO:

V senci jezuita.

»Molčite, Monklar!... Poslušajte... tisti rokovanč... tisti Manfred...«
»Na sledi sem mu, sir... Dal sem zapreti ulice; falot nam ne uide...«
»On je tu,« je dejal kralj, in vse njegovo zatajeno sovraštvo je izbruhnilo v zvoku glasu. »Tu pred vami je, komaj petsto korakov daleč... Monklar, primite tega človeka!... Naj pogine še noč... pogine na šafotu... Strašne muke sem mu namenil... Brž, Monklar, hitite!...«

Veliki profos je dal znamenje. Njegov poročnik se je postavil za Franca I. z eskorto šestih mož. grof Monklar pa je odhitel z ostalo četo — bilo je še kakih štirideset vojakov — v smeri, ki mu jo je bil naznačil kralj.

Na kraljevem licu je zaigral strašen smehljaj mrzle krutosti, sovraštva in zadovoljne maščevalnosti...

Nato se je obrnil k poročniku velikega profosa.

»Gospod,« je velel, »potrkajte na ta vrata...«

Oficir je ubogal; ključno je zabobnelo. Vrata so ostala zaklenjena, hiša mrkla in molčeča.

Nov, še močnejši udarec s trkalom...

Odgovarjalo je molčanje!

Oficir se je ozrl v kralja z vprašajočim pogledom.

»Vlomite vrata!« je ukazal Franc I. in stisnil zobe v neizprosni odločnosti.

Vojski so stopili naprej...
Zdajci pa se je začel turoben krič:
»Franc! Franc! Kaj si storil z najino hčerjo?...«

Kralj je vztrepetal in prebledel.
»Oh,« je zamrmral, »blazna Margentina! Oh, ta njen strašni krič!«

Da, bila je blazna Margentina Plavolaska, uboga mati, ki je blodila brez miru po nočnih ulicah. Kričala je svojo večno bolečino in terjala svojo hčer...

In v mislih je gledala to svoje dete, izgubljeno že dvajset dolgih let; gledala jo v svoji genljivi blaznosti še vedno takšno, kakršno je videla poslednji dan...

Iskala jo je vsepovsod, hotela jo je najti! In strašno je bilo poslušati krike njenega obupa in besni plač njenega materinstva...

Polnuna in z razpletenimi lasmi se je ustavila pred Francem I. V prvem trenutku se je zdelo, da se obotavlja; nato je izpregovorila z ihtječim glasom:

»Gospod... ali ste jo nemara srečali... majhno deklico... šest let ji je komaj... zlatolaso... šibko... tako nežno... in otrok je zunaj... v takšnem vremenu... Oh, povejte, gospod!... Ali hočete, da vam povem njeno ime... lepo ime... Ime ji je Žileta... Žileta, pravim... Žileta!...«

Te besede so neverjetno pretresli Franca I. Prešinil ga je krčevit drget; pozabil je, kdo ga obdaja — videl je samo še Margentino, svojo nekdanjo ljubico!...

In zajecjal je:

»To ni mogoče!... Žileta... tvoja hči!... Moj Bog! Moj Bog! To ni mogoče!...«

Mati vsa pogreznena v svoji blaznosti, ga očividno ni slišala; nadaljevala je z glasom, neskončno sladkim, podobnim božanju:

»Žileta... lepo ime, kaj ne da?... Oh, koliko časa jo že iščem!... V Bloau... sem jo izgubila... ali poznate Bloa?... Šest let ji je, revici mali... V Bloau... Tam sem ljubila, oh, ljubila, ljubila...«

In zdajci je kričnila divje in srdito:
»Franc, kje je tvoja hči?...«

»Ooh!« je zamrmral Franc ves pobit. »To je strašno... Ona, ki jo ljubim, je moja hči... Na svojo hčer sem položil roko... Moja hči je v tej hiši!...«

Željno je pogledal blazno žensko... Morda jo je hotel nagovoriti!... Morda se je bil ukresal plamen iz daljne mladostne ljubezni, da bi posvetil v mrak njegovih misli!

Ta hip se je začelo zamolklo drdranje... Nekaj je pridrevilo mimo z velikim ropotom... kočija v galopu, hiteča tja v noč. In nekaj skrivnostnega in ziovečnega je zavejalo od nje, kakor da vozi tajnost strašne tragedije...

Margentina je videla tisti voz...

Nova misel je obsedla njene uboge mozgane, in planila je za kočijo s krikom:

»Ugrabili so mi hčer!...«

V naslednjem trenutku je ni bilo več videti.

V daljavi je še grmel ropot koles...

Franca I. je stal kakor odrevenel in srmel za njo. Vojski se niso upali geniti.

Tisti oficir je menda pisal kesneje, da je videl kralja, kako se je zgenil, kakor da bi hotel hiteti za njo, a je obstal nato, potegnil si z rokami preko čela in zavzdihnil z glasom, »odbojnim ihtenju, mrmraje nerazumljive reči, med katerimi so se razločile samo drhteče besede:

»Oh, to je strašno... nezaslišano... in vendar čutim, da jo ljubim kljub temu... jaz nesrečnež!«

In z blaznim pogledom se je ozrl proti Doletovim vratom.

Kaj se je godilo v njegovem srcu? Kakšen strašen boj se je bil med čutno in med očetovsko ljubeznijo?...

Ali se je res že šopirilo krvoskrunstvo na razvalinah kraljeve duše, trepetaje v prerazdraženih željah?...

Kdo je vedel to, kdo mu je videl v dno srca?

Ko se je zazdelo oficirju, da se kralju vrača jasna zavest, ga je vprašal naglo:

»Sire, kaj naj storimo?«

»Gospod,« je odgovoril kralj s čudnim, strašnim glasom, »ali vam nisem rekel, da vlomite ta vrata!...«

VI.

Pribežišče ali grob.

Manfred ni hitel; stopal je s krepkimi koraki.

Njegovo vajeno uho je merilo od hipa do hipa razdaljo, ki ga je ločila od bližajoče se straže.

Ugenil je bil nje bližanje in se je smehljaj zaničljivo sam sebi. Hotel je zaviti v prvo stransko ulico; toda zagledal je lesketanje suhic v temi. Skomizgnil je z rokami in šel naravnost.

»Gospod veliki profos ima spet svojo zabavo!« je zamrmral.

Tudi naslednja ulica je bila zaprta...

»Aha! Komedia se nadaljuje!...«

Tretja, četrta in vse nadaljne ulice, kar jih je vodilo v veliko želo prometa, vse so štrlele od železja.

»Dobro!« je dejal Manfred. »Velike časti mi izkazujejo! Ves Pariz je v orožju, ko grem jaz mimo!«

bramba za Ormoško okolico s sedežem na Hardeku priredi 15. septembra t. l. v prostorih gospe Julijane Kalchbrenner k »Soluncu« v Ormožu veselico z godbo, tombolo in prosti zabavo. Začetek ob 3. uri. — Čitalnica v Brežicah priredi v nedeljo 15. septembra t. l. ob pol 8. zvečer v veliki dvorani Narodnega doma v Brežicah gledališko predstavo, Uprizori se veselogra v treh dejanjih »Izbiralka«.

Germanofili. Iz St. Petra v Sav. dolini se nam poroča: V nedeljo 8. t. m. so prenočili pri nas mariborski topničarji na povratku z manevrov. Četvero njih je bilo tu v gostilni in obnašali so se tako pobalinsko, izzivali z »Wacht am Rhein«, »Deutsches Lied« itd., da jih je moral naposled gostilničarka čisto enostavno na cesto vreči. Ta bi bila še lepa, da bi nas člani c. kr. armade, za katero moramo tudi mi pošteno krivati, izzivali na tako drzen način.

Cvetlični dan v Škofji Loki se bo vršil prihodnjo soboto in nedeljo, 14. in 15. t. m.

Za sklad »Sokolskega doma« na Vrhniki so darovali ob priliki razpusta »Lovskega društva« sledeči gospodje po 5 K: Josip Antoš, Jan Doffe, Gabriel Jelovšek, Josip Malenšek, Viktor Perne, Jan Schrey, Dr. Pavel Skaberne, Mihael Tomšič, Jakob Zalaznik. Nadalje se je nabralo v isti namen po nabiralnikih sledečih p. n. gostiln: Pri »Jurci« K 9.10, pri »Kosu« K 4.80, pri »Mantui« K 8.87, pri »Kočevanju« K 20.12, pri »Oblaku« K 3.68, pri »Simoni« K 5, pri »Sinkovcu« K 3.85, Skupno K 109.79. Vsem darovalcem najiskrenejša hvala.

Tovariši abiturientje! Zapustili ste srednjo šolo; na važnem razpotju stojite, določiti si morate svoj življenjski poklic. Težko je za vas revne slovenske dijake odločitev za nadaljnji študij na tehniki. Umerno je, da so slovenski dijaki v tujini navezani na samopomoč in se zato tem tesneje združijo v svrhu medsebojnega spoznavanja in podpiranja ter skupnega napredka. Te celje zasleduje »Akademično društvo slovenskih tehnikov na Dunaju«, ki je v štirih tečajih svojega obstoja postalo ognjišče, okoli katerega se zbirajo vsi dunajski slovenski tehniki. Dolžnost vsakega Slovenca, ki gre na dunajsko tehniko, naj bo torej vstop v imenovano društvo. Odbor preskrbi vsakomur rade volje informacije o društvu, študiju in o gnutnem položaju slovenskih tehnikov na Dunaju. Vsa pojasnila preskrbita: Bevc Ladislav, cand. ing., Ljubljana, Valvazorjev trg 3, III., in Srečko Ferjančič, cand. chem., Bled, Mirni dol.

Druga »Mati božja«. Na Ruskem so prišli neko žensko, ki se je proglasila za mater božjo. Imenuje se Daria Kovaljev, je mlada in lepa ženska. Prej je živela v Petrogradu, pred kratkim se je pa preselila v Borodino. Ali njeni grehi so šli za njo. Izročili so jo sodišču, ki zdaj prešeta njene grehe. Nauki Daria Kovaljeve so bili popolnoma nemoralni. Zahtevala je od svojih pristašev, da jo imenujejo mater božjo in ji ceremonijelno poljubljajo gole grudi. Posrečilo se ji je, da je preslepila marsikatero krive vere željnega učenca in zahtevala od njega denar, dokler se ni ljudem odprla glava, da je Daria Kovaljev navadna sleparica.

Pijanci ubili človeka. Zvečer pred 25. avgustom se je vračal po cesti proti Višegradu v Bosni Hasan Arnautović doma iz Višegrada. Tik pred domačo hišo so ga zaustavili naenkrat štirje domačini muslimani vsi njegovi rojaki. Bili so zelo dobre volje kakor je že navada pri pijancih. Takoj so prijeli starega znanca in ga vlekli seboj na vas, dasi se je on temu upiral. Ker je pa uvidel, da se s pijanimi ljudmi ni dobro prerekat, je rajše popustil splošni volji in je šel za opotekajočo se družbo. Komaj je pa napravil par korakov naprej, navajajo pijani tovariši naenkrat na treznega potnika in ga pričnejo obdelovati s kamenjem, da je bil že v par hipih mrtev. Drugi dan so obvestili ljudje orožništvo, da leži na cesti proti Višegradu zelo razdejana človeško truplo. Morilce, ki so se takoj po umoru razbježali in poskrili, so kmalu našli in jih izročili sodišču.

Lov na medvedko. Na Nonsbergu na Tirolskem se je pojavila pretekli teden medvedka, ki je prišla prav sredi vasi in je strašila ljudi, ki so se vračali iz cerkve. Nekoliko pogumnih mož se je končno le toliko zavedlo v splošni zmešnjavi, da so brzo skočili v hišo po puške in so napadli zver, ki je nato zbežala skozi odprta vrata in se skrila v bližnji mrtvašnici. V tej kletki vjeto medvedko so pričeli oblegati, vendar se je živali posrečilo nespretnim lovcom

pokazati pete. Pobegnili je v bližnjo planino, kjer jo je drugi dan zasledil neki orožnik in jo podrl s smrtnim zrnom.

Nevarna torbica. V soboto je izstopil na budimpeštanskem zapadnem kolodvoru konzul Zenz. Ko je izročil svojo ročno torbico postreščku, je naenkrat zadonela silna detonacija in postrešek se je zgrudil z glasnim krikom na tla. Ko se je od silnega strahu zopet zavedel in se spravil pokoncu so šele dognali, kaj je na stvari. V torbici je bil namreč nabit samokres, ki se je nenadoma sprožil. Postreška je krogla le malo ranila, drugače se ni pripetila nobena druga nesreča.

Hud konj. V Motolu je vozil 7. t. m. voznik Motol s svojim konjem drva iz bližnjega gozda. Ko je nabiral oče v hosti polena in jih kladal na voz je stal pri konju njegov 7letni sinček in se igral s konjevo uzdo. Konj pa ni trpel malega pazitelja in ga je vgriznil za brado. Odtrgal mu je spodnjo čeljust. Težko ranjenega dečka je oče takoj prepeljal v mestno bolnico.

Roparski napad na brzovlak. Brzovlak, ki vozi med Louisville in Nashville je pred par dnevi napadel nenadoma neki ropar. Splazil se je na poštni voz in ga popolnoma izpraznil. Nato je bandit vdrl v osobne vozove. Mnogo potnikov je oropal na ta način, da jim je nastavljal samokres na prsa in zahteval od njih denar. Nekemu potniku se je vendarle posrečilo, da je neopažen od roparja pritisnil na rešilni zvonček. Takoj je prihitel vlakovodja in se vrgel na predzveža. Ta se mu je krepko uprl in vnela se je med njima borba na življenje in smrt. Šele ko je priskočilo vlakovodji na pomoč več potnikov, se jim je posrečilo vreči tolovaja na tla in ga krepko ukleniti. Na bližnji postaji so ga izročili policiji.

Haremijada v Indiji. Plava knjiga angleškega državnega tajnika za Indijo je obelodnila pretekli petek pikantno zadevico. Nadkomisar severozapadne obmejne province Sir George Roos Pepple je obdolžil, da je pomagal spraviti dve angleški deklici v harem indijskega kana. 70letni kan Haheddin Kwaja Mammed v Hotimardanu je odposlal svojega šoferja in njegovo ženo v Bombay, da mu pripeljeta iz tamošnje najdiščne dve beli deklici, češ, da bode ta počuevali njegove otroke. Elsie Swanell in Daily Cautts — tako je ime mladima angleškima deklicama — sta povedali, da ju je stari kan zelo očetovski sprejel, a da je bil vendarle malo preveč ljubeznjiv z njima. Deklici na noben način nista hoteli ustreči njegovim željam in sta se mu uprli češ, da sta prišli v njegov hišo kot vzgojiteljici otrok, a ne kot kandidatkinji za harem. Sivlosi kan je še parkrat poskusil pri deklicah srečo, a ni mu uspelo priti naprej. Medtem se je deklicama posrečilo uiti zopet v Bombay, kjer sta prijaviili sodnijskega kana, šoferja in njegovo ženo. Indijski nadsodnik je pa vse tri oprostil. Zdaj je vzela plava knjiga na piko nadkomisarja severozapadne province Roos Pepple, ki je ob početju starega kana protipostavno mižal na eno oko.

Strasna nesreča s poletnim strojem. Posebne izdaje pariških dnevnikov javljajo o veliki nesreči, ki se je pripetila v nedeljo popoldne v St. Adrianu pri Grayu. Kakor ob vsaki taki priliki se je nabralo na tamošnjem prostoru velika množica radovednih ljudi, da bi gledali, kako bo aviatik Beard rezal zračne višave s svojim poletnim strojem. Beard se je res spretno vzdignil iznad glav radovednih gledalcev, a naenkrat je v stroju nekaj silno zaškripalo in umetni meteor se je zrušil na osupnjenе gledalce, ki se v prvem hipu niso prav zavedli, kaj da je. Padajoči stroj je pokril pod seboj na tleh celo tolpo ljudi. Štirje so obležali na licu mesta ubiti, a neštevilno drugih je dobilo večje in manjše poškodbe. Beard se je ob padcu le neznatno poškodoval in je zbežal kakor blazen preko polja. Ko so ga prijeli, se je izgovarjal ves iz sebe, da ni bil v stanu odvrtiti nesreče, ki je nastala baje vsled eksplozije plina.

Nečloveško dejanje pijanca. Predvčerajšnjim je zblaznel v berolinski ulici Barfuß stanujoči krojaški mojster Pavel Grünh. Bil je že dolgo vrsto let zelo vdan pijači in je v pijanem stanju uganjal skrajno sarove in nenavadne stvari, ki so dajale sosedom sum, da mož ni prav pri zdravi pameti. Predvčerajšnjim zvečer se je podal po navadi zopet v gostilno. Tam se je sprl z nekim gostom in mu je v prepiru vrgel debelo steklenico v glavo. Iz krčme se je vrnil

v svoje stanovanje. Zahfeval je od žene večerjo, ki pa še ni bila pripravljena. To je pijanec mož tako razjezilo, da je pograbil ženo in jo vrgel skozi okno na ulico. Med tem se je zbrala pred oknom velika tolpa ljudi, ki še niso vedeli zakaj pravzaprav gre. Ko je pa pijanec pograbil svoja dva otroka in ju skušal poriniti skozi okno, jim je bila takoj jasna cela stvar. Postavili so se spodaj pod oknom in čakali tam s pripravljenimi rokami, da vjamejo otroka in ju rešijo smrti. Ko je videl to podivjani mož, je začel metati na množico gladilnike in drugo težko železo, kar je ljudi prepodilo. Kakor hitro se je izpraznil prostor pod oknom, je zopet pograbil nedolžni žrtvi in ju vrgel skozi okno. Nato je tudi sam skočil za njima. Pijanega krojača, njegovo ženo in dvoje otrok so našli nevarno poškodovane na tleh.

Ponarejen dvекronski denar. V Trstu so za plenili zadnje dni več ponarejenih dvекronskih novcev. Ponaredbe so legirane iz cina, antimona in cinka in so zelo površne posrebrene. Drugače so pa tvorbe zelo podobne pravemu denarju in jih je na oko težko razločiti od pravega denarja.

Najmlajša stara mati. V japonski vasi Takana živi mala Kuni Nidzukami, ki obdeluje tamkaj svoje posestvo. Ta ženska je brezdomno ena od najmlajših babic na svetu, kajti stara je šele 28 let, a ima že nekaj časa malega vnuka. Kuni Nidzukami se je v svojem trinajstem letu omožila in je kmalu po poroki dala življenje otroku ženskega spola. Tudi njena hčerka se je že s 14tim letom omožila in je pred kratkim povila novorojenčka, ki je potemtakem vnuk 28-letne babice. Ta vnuček pa nima le sreče, da bo gledal svojo staro mater, temveč ima tudi še živo prastaro in praprastaro mater, kajti babica Kuni Nidzukami ima še živo svojo mater in svojo staro mater, katera je ravnokar že izpolnila 92. leto.

Ljubljana.

— Vодitelji slovenskega naroda. Dandanes se vse cedi same lojalnosti proti vladi, ki nas strahuje in na drugi strani biča s škorpionji. Saj smo vendar svojčas imeli politike, ki so se samozavestno in na čast slovenskega naroda odločno postavili po robu vladi, ko nam je delala krivico. Dandanes žal ga ni človeka, ki bi se postavil na čelo in smatral za svojo dolžnost, zavzeti se za samoslovenske napise v občinah in pozvati slovenski narod, da se izreče zoper zadnjo odredbo vlade glede dvojezičnih napisov. Sledov ni in javnost je mrtva! Žal so se na škodo naroda umaknili nekdanji radikalni narodni politiki iz javnosti. Saj ni še dolgo, ko se je na narodne krivice od strani vlade dajalo ostre odgovore. Za cilj slovenske politike se je vzelo dosledni boj za samoslovenski značaj slovenske zemlje in se je vedno gledalo na to, da se je zatrla dvojezičnost in nemščina v uradih in krajih, kjer dela krivico slovenščini. Dandanes se pa iz same lojalnosti ne ve že, kako bi ponudili sami svoje narodne pravice vladi, da nam jih odvzame.

— Narodni svet in »dvojezični napisi«. O teh dveh vprašanjih je včerajšnji »Slovenec« odgovoril z ozirom na zadnji boj »Dneva« za slovensko jezikovno ravnopravnost. Za brezdomninsko stališče prejme »Slovenec« zasluženi odgovor.

— Ali deželni odbornik dr. Triller tudi? V včerajšnji slavnostni izdaji »Reichspost« pozdravlja deželni glavar dr. Sušteršič evharistični kongres imenom Kranjske dežele. Med drugim pravi: »Deželni odbor je soglasno sklenil, da se oficijelno udeleži (evharističnega kongresa) eminentno katoliška dežela Kranjska! Ker ne moremo misliti, da bi dr. Sušteršič priobčil tako izjavo, ne da bi bila docela resnična, bi vsekakor radi vedeli če je tudi dr. Triller glasoval za udeležbo na evharističnem kongresu. Njegova dolžnost je, da v javnosti pojasni zadevo, ker je vendarle čudno, da bi zaupnik stranke, ki pravi, da je napredna, glasoval za evharistični kongres. Vsekakor se ne sme pustiti, da bi dr. Sušteršič govoril o soglasnih sklepkih, ki upamo, da niso bili soglasni.

— C. kr. mestni šolski svet ima danes popoldne po počitnicah prvo sejo. Oddati mora nekaj provizoričnih in suplentskih mest na ljubljanskih mestnih ljudskih šolah. Radovedni smo, kako se izvrše ta imenovanja.

— Ouderstvo. Komitetne oblasti naj pač poskrbe, da se bo držalo po gostilnah in kavar-

nah bolj tarifnih cen. V zadnjem času se ljudje pritožujejo, da računajo natakarji kakor se jim zdi.

— Napredno gospodarsko in politično društvo za šentjakobski okraj ima v nedeljo popoldne ob pol 4. pri Češnovarju na Dolenjski cesti javen društveni shod. Od vseh zavednih šentjakobčanov je pričakovati polnoštevilne udeležbe.

— V razzodišče čebelarске razstave v Celju je poklican mestni nadučitelj in občinski svetnik, g. A. Likozar, ki je v čebelarstvu priznan in čislán strokovnjak. Razzodišče se snide jutri v Celju.

— Zakaj so volitve v Mostah potrjene? Iz zanesljivega vira smo zvedeli, da so volitve v Mostah le vsled tega potrjene, ker so se klerikalci bali, da pri drugih volitvah propadejo. Napeli so torej vse sile in obljubili so vladi zelo mnogo, da ni razveljavila protizakonitih volitev, pri katerih klerikalnih sleparij kar mrgoli. Med drugim je vlada od klerikalcev tudi zahtevala, da puste mirno vse občine na Kranjskem podvojezičiti. Najprej bodo Nemci dali na samoslovenske občine dvojezične napise, potem bo vlada izdala ukaz glede dvojezičnega uradovanja in pri prihodnjem ljudskem štetju bodo te občine že vpisane kot nemške. Vladi je bilo torej vseeno, četudi klerikalcem sedaj ugodi, saj si misli, da na ta način ugonobi slovenščino na slovenski zemlji. Poleg tega se je klerikalna stranka zavezala, da tudi v deželnem zboru ne bo napadala vsled narodnih krivic, ki nam jih dela vlada, barona Schwarza. Moste so torej postale žrtve klerikalnega narodnega izdajstva, ki so slovenski narod prodali vladi in Nemcem.

— Nasilni hlapec. Pri idrijskem posestniku Diliču je služil 5 tednov za hlapca neki Tone Modic, doma iz Mirnega pri Trebnjem. 19letni fant je zelo krepak in močan, vendar so mu moči baje kmalu opešale in je zapustil svojega gospodarja, češ, da ne more zmagovati napornega dela. Izvolil si je nato lepši posel. Nabavil si je elegantno krepko palico in začel meriti idrijske ulice, a ko mu je zmanjkalo denarja, je začel trkati na hišna vrata in prosjačiti. Le ponoči se je spomnil svojega bivšega gospodarja in se je vsako noč vtihotal na njegov hlev prenočevati. Dilič pa ni bil zadovoljen z nočnimi poseti delomrznega hlapca in ga je ovadil mestni policiji. Dne 29. p. m. mu je napovedal mestni stražar Zavelična aretacijo. Modic je šel z njim na mestno stražnico. Ko je pa hotel na stražnici stražar zapreti za seboj vrata, ga zgrabi Modic naenkrat za obe roki in ga odrine od sebe, hoteč si napraviti prost izhod iz stražnice, češ, »tukaj že ne ostanem«. Po hudem boju se je stražarju posrečilo ukrotiti močnega nasilneža. Pred tukajšnjo deželno sodnijo je bil Tone Modic obsojen zaradi javne sile po § 82 kaz. zak. na 6 tednov težke ječe z enim postom in trdim ležiščem vsakih 14. dni.

— Bombardiranje Oblakove hiše v Vrbljenju. Naši Izanci so hudi ljudje. V kroniki domače zgodovine so zapisani kot stari uporniki in zagrizeni sovražniki gosposke in tlačanstva, v novemem času se pa tudi dogajajo v njihovi junaški domovini čisto stvari, ki jasno razodevajo njihovo naravo polno pritaženega ognja in maščevalnih skoroda brutalnih izlivov proste svobode željne ljudske duše. Česti fantovski pretepi in razbijanja so tudi nekaj izrodek junaške romantike preteklih dni. Pravkar se je pred deželno sodnijo razpravljal nekaj novodobni monstre-proces iz našega Iga. Na pretekli binkoštni ponedeljek so namreč popivali v Anzelcevi gostilni v Vrbljenju pod Krimom tamošnji kmečki fantje med njimi Martin Oblak in Jože Modic. Popoldne enkrat nahrumi in krčmo k mirni popijavočji družbi večja družba pijanih fantov in začne izzivati mirne goste. Fantje so se vrgli s poskomi, a nato z golimi rokami na goste, pri čemer je dobil Martin Oblak neznatno poškodbo pod levim očesom in močan udarec po nosu, da se mu je naenkrat vrl krvav curek po licu in obleki. Najhujše je zadivjal Franc Glavan, Jože Strudel in Lojze Dolenc, ki so se oborožili tudi s poleni in grozili domov odhaajočim gostom. Ta dogodek je bil pa le neznatna predigra k dogodku, ki se je vršil v Vrbljenju naslednjo nedeljo zvečer in ki je končal s pravim bombardiranjem Oblakove hiše v Vrbljenju. V nedeljo po Binkoštih je popivalo v Furlanovi gostilni v Vrbljenju izvanredno veliko število domačega prebivalstva. Okrog pol osme

CONAN DOYLE:

Zgodbe napoleonskega huzajra

Gorel sem nestrpnosti, da pridem spet k ostalima dvema, in sem bil pravkar popustil Violeti vaje, ko mi pade pogled na nekaj svetlega ob cesti. Bil je klobuk, ki je odletel Montlucu med naglo ježo z glave! Osupnil sem. Pravzaprav je bilo le čudno, da mi ta klobuk s svojim težkim kovinastim okrasjem enostavno padel na tla! Ležal je na polju, vsaj svojih 15 korakov od ceste! Ah, seveda, lastnik ga je bil vrgel od sebe, ko sem pritisnil tako ostro za njim. A čemu to? Dalje nisem prišel v svojih logičnih zaključkih; skočil sem s konja, in srce mi je razbijalo kakor boben pri naskoku.

Da, da, res je bilo; to pot sem zadel pravo! Zmagoslavno sem potegnili zavoj iz klobuka in priredil balet radosti kar tam na prostem polju. Vendar enkrat sem imel v rokah dokaz za cesarja, da dela prav, če poverja svoja naročila brigadirju Gérardu!

Na notranjih strani moje vojne suknje je majhen, skrit žep, kjer shranjujem to in ono, kar je dragega mojemu srcu; vanj sem spravil tudi svojo dragoceno najdbo. Nato sem se zavrtel na Violeto in oddiral v največji naglici, da pogledam, kaj je s Tremeauom; kar vidim v daljavi moža, ki jaha čez polje. Obenem pa zagledam pred sabo peketanje konjskih kopit in zasledim cesarja, ki mi jaha naproti na svojem belem bojnem konju, v sivem svršniku in malem klobučku, kakor sem ga bil videl na bojišču že tolikrat.

»No, kje so papirji?« zakliče z ostrim, kratkim glasom narednika, ki govori z rekrutom.

Poskočil sem do njega ter mu jih pomolel brez besede. On je odvil zavoj in naglo pregledal vsebino. In nato se je zgodilo nekaj čudnega: cesar me je objel z levo roko, in njegova dlan je počivala na moji rami. Da, prijatelji, danes vidite v meni samo preprostega moža v skromnih razmerah, a vendar moža, ki ga je nekoč objel sam njegov visoki gospodar! »Gérard!« je vzkliknil, »vi ste vražji človek!«

V tem pogledu mu nisem imel namena ugovarjati, in bilo mi je v veliko zadoščenje, da je vendar enkrat pravičen z mano.

»Kje je tat, Gérard?« je vprašal.

»Mrtev, sire!«

»Ali ste ga ubili?«

»Ranil mi je konja, sire, in bi mi bil ušel, da ga nisem ustrelil.«

»Ali ste ga spoznali?«

De Montluc, sire, lovski polkovnik.«

»Pa, s tem ni bogvekoliko pridobljenega; roka, ki vodi glavne niti, je še vedno neovirana.« Brda se mu je bila sklonila globoko na prsi; tako je sedel nekaj časa molče. »Oh, Taillegrand, Taillegrand,« sem ga slišal mrmati, »zakaj te nisem poteptal kakor gada, dokler je bilo v moji moči! Pet let sem te poznal, kakšen si, in ti nisem mogel braniti, ko si me ugriznil!«

Zdajci pa se obrne k meni z besedami:

»Vr! mož ste, Gérard; kadar napočim dan obračuna, vas ne pozabim, kakor ne pozabim svojih sovražnikov.«

Jaz sem imel medtem časa, preudariti vso reč; dejal sem torej cesarju:

»Sire, nađejam se, da krivde, ker so vaši sovražniki izvedeli vaše namene s temi papirji, ne pripisujete meni in mojim tovarišem.«

»Kaj takšnega je nemogoče trditi,« se je glasil odgovor, »kajti sovražni naplek je bil skrevan v Parizu, vi pa ste preleteli povelje šele pred par urami v Fontainebleau.«

»Toda kako —«

»Pustite to!« me je prekinil, »o tem vam ne pristojta govoriti!«

To je bilo čisto cesarjevo. Včasih je govoril s tabo kakor s prijateljem ali z bratom, če pa si le za hip pozabil prepada, ki je ležal med vama, je iztreznil tvojo neprevidezost z enim samim pogledom ali besedo. Večkrat se moram spomniti cesarja, kadar božam svojega starega psa, dokler si ne dovoli kake majhne predznosti, tako da ga moram pripraviti spet do pameti.

Napoleon je obrnil konja; sledil sem mu od kraja molče in težkim srcem, ko pa je začel spet govoriti, sem brž pozabil vso svojo lastno žalost. »Nisem mogel zaspati, ne da bi izvedel, kako je z vami,« je govoril. »Moji papirji so me stali drago — dva stara vojaka v eni noči!«

Ko sem slišal te besede, me je izpreletelo kakor led.

»Polkovnik Despienne je ustreljen, sire.«

»In stotnik Tremeau posekan. Da sem došel le par minut poprej, bi ga bil lahko še rešil.«

Zdaj sem se spomnil jezdeca, ki je dirjal čez polje, preden sem srečal cesarja. Samo če

bi bil vedel prej, kaj se je zgodilo, in če Violeta ne bi bila ranjena, pa bi bil maščevan moj stari vojni tovariš! Kako se je moglo zgoditi? Ali so mi krivi njegovi otrpli udje? Cesar me je vzdramil iz mojih misli.

»Da, da, brigadir, vi ste zdaj edini, ki še ve za te papirje!«

Zdelo se mi je skoraj, kakor da teh besed ni narekovalo ravno obžalovanje. A to je bilo gotovo le moje neutemeljeno domišljanje, ki sem si ga sam pri sebi kruto očital, ko je cesar nadaljeval:

»Da, drago sem plačal svoje papirje: dva zvesta služabnika, zvesta služabnika!«

Medtem sva dospela do kraja, kjer se je vršil boj. Despienne in mož, ki smo ga bili ustrelili, sta ležala od poti drug poleg drugega, konja pa sta hodila skupaj in se pasla, kakor da se ni nič zgodilo. Stotnik Tremeau je ležal nekoliko vstran na hrbtu, in roka se mu je še vedno oklepala zlomljene sablje. Napoleon je skočil s konja in se sklonil čezenj:

»Že od Rivolija je bil pri meni; stari medved se je udeležil že egiptovske vojne.«

Zvok tega glasu je vzbudil moža od mrtvih. Videl sem, kako mu trepečejo trepalnice in kako mu drgeče roka in rahlo giblje sabljin ročaj, kakor da bi jo hotela dvigniti k salutiranju. Nato so se oprla usta in sablja je padla rožljaje na tla.

»Da bi bil naš konec ravnatoka slaven!« je dejal cesar, in jaz sem dodal: »Amen!«

(Dalje.)

re prideta naenkrat iz gostilne kmečka fanta Franc Glavan in Jože Modic in jo zavijeta v precej vinjenem stanju proti Oblakovi hiši. Tu sta stala na vežnem pragu brata Franc in Martin Oblak. Glavan pozdravi starejšega Oblakovega fanta Martina z besedami: »Kaj se pa ti tako kisto držiš tu na pragu?« Nakar mu le-ta odvrne: »Kaj te pa to briga, če se jaz kisto držim?« Nato pograbi Glavan na čisti velik kamen in ga trešči v okno Oblakove hiše, da so se šipe z glasnim ropotom razsule po tleh. Brata Oblak se umakneta v vežo. Na pomoč jima prihitijo mati Jera z velikimi kuhinjskimi burkljami, nakar pograbi fanta v kuhinji tzv. krevlje in se vržejo tako oboroženi vsi trije na pijane oblegalce, ki so se medtem zbrali pred hišo in obmetavali s kamenjem in gramozi okna Oblakove hiše, da je steklo žvenketalo in pokalo, da je bilo veselo. Martina Oblaka, ki se je zunaj spopadel s pijanim Glavanom je zadel velik kamen v hrbet, tudi mati Jera je dobila v hrbet pest cestnega gramoza, nakar so se Oblakovi pred oblegajočo tolpo umaknili v vežo in zaprli za seboj vrata. Od silnega strahu, da ne bi nasilneži vdrlji v hišo in jim napravili kaj hudega se je vsa družina skrila v kašči, le stari oče Martin je ostal v hiši in gledal, kako padajo skozi okna debeli kameni v sobo. Medtem je bilo vsled silnega hrupa in šuma opozorjeno županstvo, naj gre mirit pobesnele oblegalce. Župan Anton Modic se poda takoj na lice mesta, a razsajajoči so ga pozdravili s kamenjem in zmerjanjem. Ko je polegel hrup in so se pijani razgrajajoči razbježili si je šele mogel ogledati bombardirano hišo. Na oknih so bile razbite vse šipe, iz enega je bil raztrgan tudi železen okvir. V hiši je ležalo cel kup za pest debelega kamenja. Drugo jutro so preiskali kmečko bojišče orožniki in so našli, da je na oblakovi hiši pobitih 19 šip, a v sobi so našli devet malih kamenov in mnogo cestnega peska in gramoza. Stari Oblak se je ob priliki tega napada tako prestrašil, da je začel od tistega časa vidno telesno pešati in polagoma so pričeli opazovati pri njem tudi znake duševne zmedenosti tako, da so ga morali prepeljati v deželno blaznico na Studencu. Včeraj je sedelo šest nočnih razgrajajoč pred deželno sodnijo na obtožni klopi in sta bila obsojena Franc Glavan in Jože Modic vsak na štiri mesece težke ječe poostrene vsakih 14 dni z enkratnim postom in trdim ležiščem, a ostali štirje fantje vsak na teden dni strogega zapore. Razentega bodo morali solidarno poravnati Oblakovim prizadeto škodo in ranjenim plačati odškodnino za prestale bolečine.

— **Abiturijentski sestanek** vseh naprednih dijaških struj se radi mnogih težkoč ne vrši 15. t. m., kakor je bilo objavljeno, nego v ponedeljek, 16. t. m. ob pol 9. dopoldne in ob pol 3. popoldne v veliki dvorani Mestnega doma. Program je vsled tega nekoliko skrajšan, s tem da izpadeta manj važna referata »Organizacija in »Naše delo v akademičnih društvih«.

— **Mestna zastavljalnica** naznanja, da se vrši tamesečna dražba v juliju 1911 zastavljenih dragocenosti (zlatnine, srebrnine, draguljev itd.) in v septembru 1911 zastavljenih efektov (blaga, perila, strojev, koles, itd.) v sredo in četrtek dne 18. in 19. t. m. od 8. zjutraj do 12. dopoldan v uradnih prostorih. Prečna ulica št. 2.

— **Slavno ljubljansko občinstvo** opozarjamo na otvoritev I. obrambne razstave v nedeljo ob 11. v Jakopičevem paviljonu. Razstavo priredi »Prosveta« in bo velepomembna za vsakogar, ki mu je kolkikaj mar narodnostni položaj Slovencev. Nizka vstopnina, 20 v, omogoča posest vsakomur; v razstavi se bodo vedno razlagali in pojasnjevali razstavljeni predmeti. Odprta bo samo pet dni, ker se o priliki skupščine CMD. prenese v Trst in nato v Celje.

— **Nogometna tekma**. Za nedeljo popoldne ob 4. uri je napovedana tekma med ljubljansko »Ilirijo« in nogometnim moštvom hrvatskega akademskega športkluba iz Zagreba. Ta tekma bo gotovo ena najinteresnejših, kolikor smo jih dosedaj videli v Ljubljani. H. A. S. K. namreč ni le najmočnejše moštvo med Hrvatji, marveč sploh najboljšje moštvo na jugu naše monarhije. Tekma se vrši, kakor je to pri nogometu sploh običajno, pri vsakem vremenu in je čisti dobiček namenjen vseslovenskemu cvetličnemu dnevu. Zato je dolžnost zavednega in narodno čutečega občinstva, da si tekmo gotovo ogleda. S tem na eni strani vsak koristi narodnim društvom, na drugi strani pa pride gotovo do prepričanja, da je ta šport jako zdrav in zanimiv. Ker je namreč tudi ljubljanska »Ilirija« v zadnjem času pridno trenirala, v kolikor je pač to dopuščalo vreme, in se je tudi moštvo spopolnilo z dobrimi močmi, smemo pričakovati, da bo igra zelo elegantna. H. A. S. K. je namreč znan zaradi svoje fair igre in je to ljubljansko moštvo tudi videlo pri zadnji tekmi v Zagrebu.

— **Vstopnice za nedeljsko nogometno tekmo** v prid I. vseslovenskega cvetličnega dne se dobe od danes naprej v predprodnji v Dolenčevi ulici. Numerirani sedeži (najboljši prostori v sredi igrišča) so po 3 K, navadni sedeži po 2 K in stojišča po 60 v. Ker je čisti dohodek tekme namenjen cvetličnemu dnevu, apeliramo na občinstvo, da sega pridno po njih.

— **Blizamo se tretjemu tisočaku!** Centralni odbor za I. vseslovenski cvetlični dan je prejel (v roke gospoda Milka Nagliča) od C. M. p. družnice v Bovecu 314 K kot čisti preostanek cvetličnega dneva 8. t. m. Gospod Stekar nam je poslal 260 K kot donesek cvetličnega dneva v Ajdovščini in od podružnice sv. Ciril in Metoda za jeseniško občino smo prejeli 49 K kot dohodek od prodanih cvetk na C. M. veselici, ki se je vršila 1. t. m. na Jesenicah (Gorenjsko). Vsem sodelovalcem pri cvetličnih dnevih in vsem kupovalcem cvetk našo iskreno zahvalo. Živeli!

— **Gospode spremljevalce** gđc. prodajalk pri II. ljubljanskem cvetličnem dnevu opozarjamo na pregled, ki je obešen v izložbi »Narodne knjigarnice« v Prešernovi ulici. Iz tega pregleda je razvidno, kateremu cvetličnemu okrožju je

pričeljen kak g. akademik. Gg. akademiki naj imajo pri cvetličnem dnevu svoje akademske trakove. Sodelovanje je za vse akademike obligatno. To zahteva narodni čut, solidarnost in sklepi akademskih društev.

— **Določbe glede razdeljevanja in vračanja nabiralnikov pri II. ljubljanskem cvetličnem dnevu.** Odbor razglasa sledeče: P. t. gg. načelnice se prosijo, da vpošljejo po nabiralnike za cvetlični dan v petek, 13. t. m. popoldne od 4. do 6. in v soboto, 14. t. m. od 10. do 12. dopoldne v sobo »Slovenske Sokolske zveze« (Narodni dom, prvo nadstropje). Poslužiti se je pri naročanju nabiralnikov tiskanega formularja. Vrniti se pa morajo nabiralniki ravnoma odboru v ponedeljek, 16. t. m. dopoldne od 10. do 12. ali popoldne od 4. do 6. **Prosim strogega reda!** Službo imajo pri razdeljevanju nabiralnikov zaporedoma vsak eno uro: gg. Brilej, Kuhelj, Košček in Dequal, v ponedeljek, 16. t. m. pa gg. Pekle, Derganc, Dobravec in Milko Naglič.

— **Kinematograf »Ideal«**. Danes v petek, dne 13. septembra specialni večer: 1. Arabska rokodelstva in obrti. (Naravno.) 2. Teddy, voščilec za god. (Humoristično.) 3. Lesena skleda. (Ameriška drama.) 4. Iz Trogirja v Spljet. (Potovalna slika.) 5. Tautolini, ženitovanjski agent. (Velekomično.) 6. Schwinderhannes. (Kolorirana drama. Samo zvečer.) 7. Mirko in Satyr. (Komična učinkovitost s Fric Abelardom.) Jutri »Med nebom in vodo.« (Svetovna učinkovitost Nordiskfilm Co.) — V torek »Železna roka« (Velika detektivska drama.) Pripravlja se »Velika cirkuška privlačnost«

DRUŠTVA.

— **Šišenski Sokol** se udeleži v kroju prireditve br. Sentvidskega Sokola dne 15. septembra. Bratje se zbere ob 2. pri Ančniku, odkoder se odkoraka v St. Vid. Vsak naj vzame pelerino seboj. Ker gre za zgradbo Sokolskega doma v St. Vidu, udeležje naj se tega izleta kolikor mogoče polnoštevilno tudi člani zgradbe.

Odbor.

— **Sestanek** in veselica političnega društva Vodnik v Spodnji Šiški, ki bi se morala vršiti dne 1. septembra se je radi nepričakovanih ovir preložila na nedoločen čas. Podrobnosti se bodo naznanile.

— **Odbor »Društva za zgradbo Sokolskega doma v Šiški«** ima dne 17. t. m. sejo pri Ančniku ob 7. uri zvečer. Odbornice in odborniki se vabijo, da se udeležijo seje polnoštevilno.

Jos. Seidl, predsednik.

— **Odbor političnega društva Vodnik v Šiški** ima važno sejo v soboto dne 15. septembra ob pol 8. uri zvečer v salonu pri »Racii«. Radi važnosti se želi polnoštevilne udeležbe. Vabi se speciijno tajnik

Jos. Seidl, predsednik.

— **St. Vid nad Ljubljano**. »Prijetelj, kam pa v nedeljo?« »Kam pa drugam kakor v prijazni St. Vid, kjer priredi odnotni »Sokol« veliko ljudsko veselico združeno z javno telovadbo. Za razvedrilo, zabavo in dobro postrežbo bo kar najbolje preskrbljeno. Toraj nasvidenje v nedeljo 15. septembra v St. Vidu na sokolski veselici! Na zdar!

— **Sokol v Škofiji Liki** priredi v nedeljo ob pol 4. uri popoldne javno telovadbo, združeno z ljudsko veselico na Štemarijih. Spored: 1. Proste vaje članstva za III. vseslovenski sokolski zlet v Ljubljani, 2. Orodna telovadba vzornih vrst iz Kranja, Zirov in Škofje Loke, 3. Skupine domačega društva. Po telovadbi bo ljudska veselica. Sodeluje sl. godba gasilnega društva iz Kranja. Vstopnina k telovadbi in veselici 50 v. za osebo; dijaki in otroci 20 v.

— **Slovensko planinsko društvo naznanja**, da zatvori dne 15. t. m. sledeče svoje koče: Triglavski dom, Vodnikovo kočo, Orožnovo kočo, Kočo na veliki planini in Kamniško kočo; dne 29. t. m. pa Kadilnikovo kočo na Golici, Aljažev dom v Vratih in Bistriško kočo v Kamniški Bistrici

— **Gasilno društvo v Cerkljah pri Kranju** naznanja, da se njegova za 15. t. m. napovedana veselica vrši nepreklicno dne 6. oktobra v Cerkljah. Na veselo svidenje. Odbor.

— **Kdor želi zaostale številke romana »V senca jezuita«** naj se takoj naroči na »Dan«. Na zahtevo se vpošlje vse zaostale številke romana brezplačno. Zahtevajte »Dan« po vseh tobakarnah in gostilnah. Kupujte »Dan«, ki je edini vseslovenski neodvisni jutranji list! Stane samo 6 vinarjev.

Ljubljanski obč. svet.

Po približno dvomesečni pavzi je imel občinski svet ljubljanski včeraj zopet svojo redno javno sejo pod predsedstvom župana dr. Tavčarja.

Občinski svetniki Kregar, dr. Zajec in Etbin Kristan so opravičili svojo odsotnost.

Župan naznani, da je občinski svetnik, ravnatelj dr. Fran Detela odložil svoj mandat in predlaga, da se mu izreče za njegovo delovanje zahvala. Na njegovo mesto pride Ivan Srebot, hišni posestnik in čevljar v Vodmatu. (Dr. Fran Detela je bil kakor znano izvoljen na programu klerikalne stranke. Z njim je izgubila klerikalna delegacija v občinskem svetu svojega najboljšega in najresnejšega zastopnika, Op. ured.)

Vsled nevarne bolezni je dalje odložil svoj mandat tudi občinski svetnik, okrajni glavar Stefan Lapajne, član napredne večine. Izreče se mu za dosedanje delovanje zahvala. Mesto njega pride v občinski svet gosp. Rasto Pustoslavšek, časnikar v Ljubljani.

Povodom smrti slavnega češkega pesnika Jaroslava Vrchlického, dne 9. septembra je župan v imenu občine ljubljanske izrazil stolinemu mestu Pragi svoje sožalje.

Posebna deputacija pod vodstvom župana je izrekla ministru dr. Trnki, povodom njegovega bivanja na Bledu, zahvalo za njegov trud v prid obrtni šoli ljubljanski.

Castniški zbor pešpolka št. 17. je poslal občine za mestne ubože kot prebitek koncerta v Unioni 101 K. Dalje je darovala za mestne uboge gospa A. Leskovic 50 K.

Deželni šolski svet je sklenil razširiti 5razredno deško ljudsko šolo na Ledini v Brzredno.

Deželni odbor naznanja, da je kasacijsko sodišče na Dunaju zavrnilo pritožbo dr. Staudacherja in Line Kreuter-Galle proti samoslovenskim uličnim napisom na njih hišah.

Sedanja povodenj in Nadvojvode Friderika cesta.

Zadnje dni je »Slovenec« prinašal strašna poročila o veliki nevarnosti, v kateri se baje nahaja Nadvojvode Friderika cesta ob Gruberjevem kanalu. Vsled velike povodnji se je kakor znano sesula tudi majhna brežina ob tej cesti. Z ozirom na »Slovenčeva« poročila odgovarja župan, da podstje brežine nima čisto nobenega vpliva na cesto samo, po kateri se vrši promet v polnem tiru. »Slovenec« je naredil iz muhe slona. Na osebne napade »Slovenčeve« na župana, izjavlja župan, da se mu ne zdi vredno odgovarjati. Glede ceste same je dobil že zagotovilo, da se poškodovana brežina takoj popravi.

Zapisnika zadnjih dveh sej se vzameta na znanje.

V glavno komisijo za predstoječo deželno-zbornsko volitev v Ljubljani se izvolita obč. svet. Bonač in Planinšek (oba naprednjaka.) V magistratni gremij pride mesto odstopenjega obč. svetl. Lapajne, občinski svetnik Likozar.

Odločba županstva na Ježici glede zidave mrtvašnice na pokopališču pri Sv. Križu od strani mestne občine, se zavrne.

Proti razsodbi deželnega odbora v zadevi prodajalcev zelja U. Marenko in K. Kačarja se vložijo pritožba na upravno sodišče.

Štefe je proti pritožbi in protestira proti izvajanjem poročevalca obč. svet. Višnjikarja, ki se je izrazil, da je iz te malenkostne zadeve nastala že cela afera. Pravi, da bodo klerikalci iz vsake take malenkostne stvari napravili — veliko afero.

Računski sklep loterijskega posojila in amortizacijskega zaklada tega posojila za leto 1911. se vzame na znanje.

Pri reviziji psov z 1. 1911 je občina prejela že okoli 350 K. Onim štirim stražnikom, ki so izvršili revizijo se dovoli skupna nagrada 100 K.

Francu Jemcu se proda 3088 m² mestne parcele št. 99/6 kat. obč. Gradišče za 15.440 K. 1472 m² pa se mu odda samo v najem za letno 30 K.

Od akademičnega kiparja Lojzeta Dolinarja se nakupi Askerčev doprsni kip za svoto 300 K.

Slovenska Filharmonija. klerikalci in Nemci.

Slovenska Filharmonija je vsled slabega finančnega položaja, v katerem se nahaja, vložila prošnjo za 10.000 K izredne podpore. Prošnjo je toplo priporočila tudi intendantica Slovenskega gledališča, ker bi s padcem Filharmonije padlo tudi Slovensko gledališče.

Občinski svetnik Milohnja predlaga, da se prošnji ugodi. Svota 10.000 K je plačljiva šele 1. januarja 1913.

Dr. Staudacher: Nemci nikakor ne moremo glasovati za podporo Filharmonije, ker je ta »čisto nepotrebna« in je v Ljubljani tudi izvrstna vojaška godba. Nemci tudi zato ne morejo glasovati za podporo, ker je bilo 1. septembra t. l. odpuščenih od Filharmonije pet Nemcev.

Štefe: Naša stranka tudi ne bo glasovala za podporo Filharmonije, ker nima nobenega veselja za godbo. Godba belgijskega pešpolka zadostuje za Ljubljano. Slovensko gledališče bo lahko izhajalo tudi brez Slovenske Filharmonije, ki je čisto nepotrebna.

Pri glasovanju je bil z napredno večino sprejet odsek predlog, da se prošnji Filharmonije ugodi.

Štefe: Saj bo tako še govoril deželni odbor.

Župan Štefetu: Čemu godrnjate. Če boste padli zopet v svoje manire, Vam sploh ne dam besede. Obnašajte se dosledno.

Ker Štefe še vedno godrnja, ga župan pokliče k redu.

Štefe: Dobro!

Župan: da se Vas nobena stvar ne prime, je že znano in žalostna resnica.

Mladika v mestni upravi.

S 1. januarjem 1913 prevzame mestna občina petrazredno vadnico društva »Mladika« v vlogo upravo. Vodstvo šole se združi z ravnateljstvom dekljskega liceja. Ukovina bo znašala letnih 40 K. Na šoli se nastavi samo žensko osonje, verouk poučuje učitelj z liceja. Stalne učiteljice dobe 1200 K plače in imajo pravico do šest petletnic po 200 K in 320 K stanarine. Učiteljicam, ki imajo izpit za meščanske šole se zviša plača na 1400 K.

Pritožba Frana Poljšaka proti odločbi mestnega magistrata glede betonske terase na dvorišču njegove hiše na Martinovih cestih se zavrne kot prepozno vloženo.

Prošnji deželnega muzeja za raziskovanje in prekopavanje mestnega sveta na starem vojaškem preskrbovališču se ugodi pod tem pogojem, da ostanejo vse izkopanine mestna last in nosi vse stroške deželni muzej sam.

Izvrši se regulacija Karunove in Kozeljске ulice. Predlog obč. svet. Marinka glede kanalizacije Martinove ceste se je izročil že vladi. Naprava stranišča pri tobakni tovarni se za enkrat odloži, ker tamkaj še ni izvršena kanalizacija. Vendar pa se poišče še par drugih prostorov za javna stranišča. Predlog Tomaža Novaka glede flakovanja Tržaške ceste se od-

stopi vladi in priporoča. Potok Galjevec se premesti, če ne bodo znašali stroški čez 200 K.

Računski sklepi mestnega vodovoda, mestne klavnice in mestne elektrarne za leto 1911 se vzamejo na znanje.

Samostalni predlogi se izroče pristojnim odsekom.

Slede razna vprašanja na župana.

Ob 8. uri zvečer zaključil župan javno sejo. Sledi tajna seja.

Samomor v Zagorju.

(Izvirno poročilo.)

Včeraj so se igrali otroci g. Mecilovška v Toplicah na gmajni poleg rudniške pisarne. Ko so se lovili sem ter tja, so zapazili na tleh mrtvega človeka. Prestrašeni so pobeignili in naznanili ljudem, kaj so videli. Na mesto so takoj prišli domači ljudje in kmalu za njimi tudi orožniki, ki so mrliča pregledali. Takoj se je spoznalo, da je samomorilec, ker je poleg njega ležala flobert — pištola. Človek izgleda star okoli 25 let in se je ustrelil že v torek ponoči, ker bi ga bili podnevi lahko zapazili.

Pri mrliču so našli uro, ki je še šla, in denarnico, v kateri je bilo le 69 vinarjev denarja. Oblečen je bil v dobro obleko in zagrnen v črno pelerino. S seboj je imel tudi nahrbtnik z nekaj jestvinami. Ker ga ni nihče poznal, so ga prepeljali v mrtvašnico in so ga fotografirali, da se izve, kdo da je. Po Zagorju se ugrabljejo razne stvari. Eni pravijo, da so ga videli že včeraj (v torek), da je hodil po Zagorju. Vsak zločin je izključen. Začelo se je govoriti, da tiči za tem dogodkom — ljubezen, in da je prišel iz tega namena v Zagorje. Drugi trdijo, da je prišel iskat dela. Upati je, da se slučaj še danes pojasni.

Velike poplave na Dolenjskem.

(Izvirno poročilo.)

Neprestano deževje tega tedna je tudi Dolenjski povzročilo splošne poplave, kakršnih že zdaj nekaj let ni bilo. Dofinske kotline, večinoma kraškega značaja, so podobne velikim jezerom, ki pošiljajo svojo množino voda v čezinčez naraslo Krko. Naš dolenjski poročevalec potuje skozi te poplavljeni kraje, in zato smo v položaju podati o teh poplavih izvirno poročilo. Najprej si je šel ogledat najbolj preplavljeni del Dolenjske in to je:

Plavajoče mesto Kostanjevica.

Mesto, kot otok Krke leži le 158 m nad morjem na vznožju razrastkov Opatove gore in je predzadnja večja postaja pred izlivom Krke med Čatežem in Brežicami. Ze ob normalnem vodnem stanju dosega Krka vsino nizkih bregov, na katerih je večinoma brez posebnega zvišanja stavbne podlage zgrajeno to malo, a lično mestce. Iz tega razloga, in ker se Krka od Kostanjevice naprej vije v bolj stisnjeni in vijugasti strugi, povzroča že vsako srednje deževje delno poplavo mesta. Vsako večje deževje pa zakrivi v tem delu Dolenjske tako poplavo, da se morajo prebivalci mesta v čolnih vozilih od hiše do hiše. Tako večjo poplavo so Kostanjevčani doživeli pred devetimi leti.

Sedanja poplava se prištevja k srednjim, namreč po stanju vode ob času obiska v sredo popoldne. Voda pa je včeraj še vedno narasčala in se je opravičeno bati, da se bodo Kostanjevčani to pot spominjali na zadnjo poplavo pred devetimi leti.

Takoj, ko se pride iz St. Jerneja ven na prostrano ravan in polje, se že od daleč zapazi sicer tako skromno Krko na daljavo po poljih in travnikih razlito. Kot velika divja reka se Krka vali mimo obsežnih vasi toinonkraj bregov. Par kilometrov pred Kostanjevico pod Globočnikom gradom pa divja reka prehaja v veliko kostanjeviško - krško nižino. Ze od tu se vidi Kostanjevica kot otok, plavajoč v valovih rumenoumazane Krke. Polja ob cesti, večinoma z ajdo posejana, so vsa v vodi. Dočim je voda popoldne bila še pod državno cesto vstran, je ob treh popoldne že dosegla ondi rob državne ceste še en kilometer daleč pred mestom. Glavni del poplave bufa ob nekoliko dvignjeno staro pokopališče cerkve sv. Jakoba, ki deli tudi v normalnem vodnem stanju Krko v dve veliki strugi, ki prehajata vsaka skozi svoj posebni most, da se onokraj združita zopet skupaj. To pot se strugi komaj razločita! Krka drvi na vse strani, razlita preko vrhov, pa tudi več hiš je obkoljenih z vodo. Pri obel mostovih je voda dosegla višino blizu mostnic. Po stranski ulici od pošte proti prej omenjeni cerkvi sploh ni bilo mogoče na nekaterih krajih skozi. Voda je drla čez to cesto ter prehajala na državno cesto proti Zagrebu. Ljudje hito pospravljati, kar se jim zdi najbolj nevarno. Mlin zunaj mesta so morali že dopoldne pospraviti. Tudi cesta na Kalije je deloma pod vodo. Glavna pritoča Obrh in Studena tvorita od mesta proti Gradu ponekod kar velika, stoječa jezera. Posebno Studena, ki prihaja iz Globočic v Opatovi gorji, kipi v več močnih izvirkih. Posameznosti ni mogoče popisati, slika je preveč veličastna in obenem žalostna.

Poplave proti Beli Cerkvi.

Nazaj grede sem hotel videti tudi poplavo ob obrežnih krajih od Kostanjevice proti Beli Cerkvi. Pustil sem državno cesto ter se za gradom Dobravo spustil na polje. Vse preplavljeno! Ze v prvi vasi so odločno odsvetovali, naj se ne podam v to nevarnost. Prehod čez Krko bi bil tudi nemogoč, ker se je voda razlila že daleč preko dohoda k brodu in mostoma, ki držita na okrajno cesto proti Skočjanu in Mokronogu. To sem tudi kmalu izkusil, ko sem zašel v kraje, iz katerih bi ne mogel priti ven, da mi niso pomagali vrli Dolenjci z dobrimi nasveti. Proti večeru sem izkušal še enkrat priti na glavni most proti Beli Cerkvi.

ter se od tu vrtni ob levem bregu v Novo mesto. Toda, ker je zopet začelo deževati in je voda čimdalje bolj prihajala, so mi domačini odločno odsvetovali, zlasti ker se je med tem že delal mrak, kar nevarnost še bolj povzroča. Po dolgi trudopolni hoji mimo vasi Sv. Jakob, Grublje i. dr. sem krenil zopet na državno cesto v smeri čez St. Jernej do Novega mesta. Prehodil sem 52 km.

Najnovejša telefonska in brzojavna poročila.

PRED VOJNO NA BALKANU.

Belgrad, 12. septembra. Tu se zatrijuje v političnih in vojaških krogih, da je odločitev glede vojne med Bolgarijo in Turčijo v diplomatskih krogih že padla. Balkan torej stoji pred resnimi časi. Gotovo je, da pride do skupnega nastopa med Bolgarijo, Srbijo in Grško nasproti Turčiji.

Sofija, 12. septembra. Vlada je izdala svojim poslanikom še zadnje odredbe, ki naj jih predlože velesilam.

GRŠKA MOBILIZUJE.

Atene, 12. septembra. Grška vlada je mobilizirala vso armado. Pod orožje je pozvala vse rezerviste in rezervne častnike. Grška vlada čaka samo še na čas in na znak Bolgarske, da skupno z njo napade Turčijo.

SRBSKO MINISTRSTVO JE ŽE SESTAVLJENO.

Belgrad, 12. septembra. Z ozirom na napeto stanje na Balkanu, je Nikola Pašić, srbski ministrski kabinet že sestavil. Novi kabinet stoji na stališču, da se ima tako tudi sklicati izredna skupščina. Novi kabinet sestojata: Predsedstvo in zunanje: Pašić; finance: Pačun; vojna: general Putnik; notranje: Protić; pravica: Poljević; kultus: Ljuba Jovanović; javne gradnje: Jovo Jovanović; narodno gospodarstvo: Kosta Stojanović.

EVHARISTIČNI KONGRES.

Dunaj, 12. septembra. V vsej javnosti vedno bolj prevladuje mnenje, da so sklicali letošnji evharistični kongres samo zato na Dunaj, da pomagajo iz bankrota popolnoma falitni krščansko-socialni stranki, ki je izgubila na Dunaju vsak ugled in drvi v pogubo. Nad tako zlorabo vere se zgražajo celo zmerni klerikalni elementi.

Dunaj, 12. septembra. Hudo kri v vseh krogih zbujajo udeležba tirana Cuvaja na evharističnem kongresu. Ljudje so ogorčeni nad tem, da se upa človek, ki povzroča smrtno obsodbo nedolžnih ljudi, na tak kongres. Klerikalno-agitatorična tendenca priredbe in prisotnost s krvjo oškropljenih ljudi jemlje kongresu vso resnost.

KUPČIJE S KRANJSKIM ŠOLSTVOM.

Dunaj, 12. septembra. Kranjski odločujoči klerikalci se trudijo na vse pretege, da spravijo na mesto odstopivšega šolskega nadzornika J. Janežiča, profesorja Doklerja v Kranju, ki je seveda klerikalec, ki pa o ljudskem šolstvu nima niti pojma. — Nadalje čuje vaš poročevalec, da ostane Anton Černivec, ravnatelj ljubljanskega učiteljskega doma, le še pol leta na svojem mestu, potem namerava iti na dopust, nazadnje pa v pokoj. Na Černivčovo mesto hočejo imenovati prof. Doklerja, ki naj prej kot okr. šolski nadzornik nekoliko prakticira, da bo zmožen voditi c. kr. učiteljske v Ljubljani.

(Opomba uredništva: Seveda se ne da konstatirati, koliko je na teh vesteh resnice; vendar pa je značilno, kako kupčujejo s kranjskim šolstvom!)

Zabava.

Pameten sin: Miljonar dr. Pelam je spoznal, da bogastvo ne prinaša zadovoljstva.

Na smrtni postelji piše svojemu sinu, ki je študiral na univerzi: »Ljubi sin! Spoznal sem, da bogastvo ne prinaša človeka čisto nezadovoljnega. Odločil sem se, da zapustim vse svoje premoženje v dobrodelne namene. Vendar, predno kaj storim, hočem slišati še tvoje mnenje. Predno mi odgovoriš, dobro premisli o sledečem mojem prepričanju: Tisoč je slabo, stotisoč je slabše in milijon je najslabše za pridnega človeka na svetu.«

Drugi dan je dobil oče brzojavko: »Dr. Pelam v Y. Pripravljen sem na najslabše.«

Kuhinjska skrivnost. Gost: To je vendar proti pravilu, da se ribo servira pred juho.

Natakar (zaupno): »Gospod! Je že skrajni čas, da pride riba na mizo.«

V nedeljo je župnik posebno dolgočasno in sila dolgo pridigoval. Vsi so upali: sedaj pa sedaj bo nehal — a on je govoril dalje.

»Tako pridemo do prerokov. Imamo velike in male preroke. Najprej hočem o velikih prerokih govoriti.« In je govoril, govoril in govoril...

»Ker smo z velikimi preroki pri koncu, pridemo do prerokov na vrsto.« In je govoril, govoril in govoril...

»In ker smo tudi z malimi preroki pri koncu, pridemo do Jeremije.« »Kateri prostor, tako je govoril župnik, »bi dali Jeremiji.«

Kar se oglasi nestrpnost v ozadju cerkve: »Jeremija lahko zavzame moj prostor, jaz grem tako domov.«

Listnica uredništva: G. O. v Trstu: Pride!

Pridobivajte novih naročnikov!

Odgovorni urednik Rađivoj Korene.

Last in tisk »Učiteljske tiskarne.«

Mali oglasi.

Več dobrih stanovanj za dijake ima na razpolago »Prva anončna pisarna.«

Radi drugega podjetja se proda krojaška obrt v kateri delajo 3 do 4 delavci, eventualno se sprejme tudi kompanjon. Natančneje v »Prvi anončni pisarni.« 591—10

Sobico s posebnim vvhodom išče gospodična, najraje blizu »Pripravnice«. Ponudbe s ceno pod »Tako« na »Prvo anončno pisarno.«

Mehlovana soba s posebnim vvhodom se ceno odda stalnemu gospodu. Vpraša se: Emonska cesa 2. 626—4

Šolske knjige za vse srednje, meščanske in ljudske šole

v najnovejših odobrenih izdajah ter vse šolske potrebščine v najboljši kakovosti priporoča po zmerni ceni

L. Schwentner

v Ljubljani, Prešernova ulica 3.

Poslopije mestne hranilnice.

Pri nakupu »pravega Francka« izvolite paziti na to-le varovalno znamko.

Zavrnite previdno podobne zavoje kot ne »pravi Franck«.

Tovarna v Zagrebu.

sl. št. 122/94577

Proizvod najboljših sirovin.

Ozirajte se na tvrdke, ki oglašajo v „Dnevu“

Tvrdka Gričar & Mejač

Ljubljana, Prešernova ulica št. 9

priporoča svojo bogato zalogo

izgotovljenih oblek za gospode in gospe, dečke in deklice.

== Še nikdar niste kupili po tako nizkih cenah! ==

Radi velike zaloge vseh šolskih in uradniških potrebščin

kakor tudi galanterijskih predmetov prodajam po zelo nizkih cenah na drobno in debelo.

Trgovina s papirjem in galanterijskim blagom:

FR. IGLIČ, Ljubljana

Mestni trg št. 11.—13. - Mestni trg št. 11.—13.

Ravnokar došla velika izbira oblek za šolsko mladino

za deklice in dečke. — Najnovejše obleke, površnike in raglane za gospode. Najmodernejšo in največjo izbero damske konfekcije, kakor paletoje, raglane, kostume, jopice, krila in bluze po priznani najnižjih cenah priporoča

„Angleško skladišče oblek“

O. Bernatovič, Ljubljana, Mestni trg št. 5.

== Vse ==

na tukajšnjih in zunanjih učnih zavodih vpeljane

šolske knjige

ima v predpisanih izdajah in veliki množini v zalogi tvrdka

Ig. pl. Kleinmayr & Fed. Bamberg

trgovina s knjigami in muzikalijami

Ljubljana, Kongresni trg št. 2.

Seznamki učnih knjig se oddajajo zastoj.

Prvi slovenski zas. trgovski tečaj Ljubljana, Gosposka ulica št. 81.

(preje internat „Mladika“)

lastnik **Fr. Gärtner**

izprašan na c. kr. trgovski akademiji v Gradcu za pouk trgovskih predmetov, izprašan za pouk strojepisja, za pouk merkantilnih predmetov na obrtnih nadaljevalnih šolah, strokovni učitelj na obrtni nadaljevalni in trgovski gremialni šoli, mestni učitelj v Ljubljani.

Večerni tečaji

za dame in gospode.

Strojepisje, desetprstni sistem.

Stenografija, slov., nem., za začetnike.

Prijave ustno ali pismeno.

Učnina nizka!

Šol. leto 1912/13.

Desetmesečni trgovski tečaj

Šolnina K 160.—

samo za gospodične.

Predmeti: Trgovsko računstvo in kontokorent, trg. korespondenca slov., nem., knjigovodstvo: enostavno, dvostavno, ameriško, nauk o trgovini, nauk o menicah, nauk o blagu, kontorna dela, stenografija slov., nem., trgovski zemljepis, strojepis, nemščina, laščina, kaligrafija, manipulacija v odvet. in not. pisarnah.

30 učnih ur na teden.

Vpisovanje vsak dan od 9.—1. in od 3.—5. ure.

Traja deset mesecev.

Knjigovodstvo: enostavno, dvostavno, ameriško. Korespondenca: slov., nem. Obiskuje se lahko tudi en sam predmet.

30 učnih ur na teden.

Pisemnim prijavam je priložiti izpričevalo.

Večerni tečaji

za dame in gospode.

Knjigovodstvo: enostavno, dvostavno, ameriško.

Korespondenca: slov., nem.

Obiskuje se lahko tudi en sam predmet.

Učna doba kratka!

Desetmesečni trgovski tečaj se prične 2. oktobra t. l.

Preskrbovanje služb.

☒ Pazite na naslov!

☒ Moderno opremljen.

Mnogo priznanj strokovnjakov in trgovcev!

Večerni tečaji (popolnoma ločeni od 10 mesečnega) se prične 15. oktobra.

Mnogo priporočil in zahvalnih pisem staršev in gojencev!